Tuomas Tikka 18.11.2021

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö: HE 212/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Kemianteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä hallituksen esitykseksi eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi.

Kemianteollisuus haluaa olla vuoteen 2045 mennessä hiilineutraali. Tähän pyritään sekä hiilijalanjälkeä pienentämällä että hiilikädenjälkeä kasvattamalla. Käytännössä tämä tarkoittaa oman toiminnan hiilijalanjäljen eli kasvihuonekaasupäästöjen pienentämistä nykyisestä 5,7 milj. tonnin tasolta lähelle nollaa, sekä hiilikädenjäljen kasvattamista eli asiakkaiden päästöä pienentävien tuotteiden ja ratkaisujen tuottamista. Kemianteollisuuden tuotteiden potentiaalinen ilmastohyöty on selvityksien arvioiden perusteella jopa suuruusluokkaa 26 milj. t CO_2 tulevaisuudessa. Tässä uusilla raaka-aineilla, teknologioilla, innovaatioilla ja kiertotaloudella on merkittävä rooli.

Kemianteollisuuden hiilineutraalisuustavoitteen kannalta yksi keskeinen tekijä on järkevä veropolitiikka etenkin energiavertouksen osalta. Teollisuus sähköistyy ja materiaali on tärkeää pitää yhä enemmän ja pidempään kierrossa. Hallituksen esityksen tavoitteet siirtää kierrätysteollisuus ja lämpöpumput sähköveron II piiriin ovatkin linjassa kemianteollisuuden ilmastotiekartan kanssa ja siten erittäin kannatettavaa.

Kierrätysteollisuuden siirtäminen sähköveroluokan II piiriin tapahtuisi lakiluonnoksessa toimialaluokituksien kautta (2 § kohta 6). Tästä seuraa kuitenkin vähintään kaksi haastetta.

1. **Vuoden 2008 toimialaluokitus ei tunnista kaikkia kehittyvän kiertotalouden teollisia kierrätysprosesseja**. Toimialaluokan 38320 kuvausta ei voida pitää tältä osin tyhjentävänä.

2. **Riskinä on, että oikeutus alempaan sähköveroluokkaan tulkitaan ahtaasti yrityksen päätoimialan mukaan**. Kierrätysteollisuudessa on kuitenkin tavanomaista, että samalla yrityksellä on erilaista liiketoimintaa, sekä jätteen keräystä ja lajittelua että sen teollista käsittelyä. Myös niiden yritysten, joiden päätoimialaluokka on muu kuin lajiteltujen materiaalien kierrätys (38320), teollisten käsittelylaitosten tulisi kuulua alemman sähköveroluokan piiriin.

Kemianteollisuus ry on huolissaan, siitä että liian tiukka tulkinta toimialaluokituksen perusteella saattaisi johtaa vääriin tulkintoihin ja katveisiin. Lainsäädäntöä tulisi täsmentää niin, että kierrätysteollisuuden toiminnot rinnastettaisiin kattavasti teollisuuteen. Oleellista on, että yrityksen voimassa olevasta toimialaluokituksesta riippumatta kierrätysteollisuusyrityksen teollinen toiminta on oikeutettu alempaan sähköveroluokkaan, silloin kun toiminta on luonteeltaan laitosmaista ja sen tuotoksena syntyy raaka-aineita, välituotteita tai tuotteita talouden muihin prosesseihin.

Pykäläkohtaisiin perusteluja tulisi täydentää esimerkiksi seuraavalla virkkeellä:

"*Teollisuuteen kuuluvaksi katsotaan myös toimialaluokkaan 38320 rinnastettava toiminta, vaikka yrityksen päätoimiala kuuluisi toiseen toimialaluokkaan."*

Vaihtoehtoisesti perusteluissa olisi mahdollista rajata pois toimintoja, jotka eivät yksinään rinnastu teollisuuteen.

Kemianteollisuuden mielestä on tärkeää, että lainsäädäntö suosii teollisuuden hukkalämpöjen talteen ottamista. Lämpöpumppujen sähköveron asettaminen sähköveroluokkaan II edesauttaa ylijäämälämpöjen talteen ottamista nykyistä laajemmin ja tehokkaammin kaukolämpöverkkoihin.

Tuomas Tikka

Kemianteollisuus ry